

Νέοι voucherαδες: «Ωφελούμενοι» - Απλήρωτοι. Αποφασισμένοι

Του Νίκου Κ.

Όλοι μας νέοι και απογοητευμένοι, μη μπορώντας να βρούμε αξιοπρεπή εργασία, υποχρεωθήκαμε το 2014 να συμμετέχουμε στα προγράμματα voucher (βάουτσερ). Τι είναι τα προγράμματα voucher; Είναι ένα πρόγραμμα υποτιθέμενης απασχόλησης., αιχμή της επικοινωνιακής διαχείρισης της ανεργίας από την τότε κυβέρνηση ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, όπου μετέτρεπαν την ολιγόμηνη κατάρτιση σε «προσωρινή θέση εργασίας», παίρνοντας ιδέες από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Youth Guarantee και τα mini jobs, προγράμματα εξαθλίωσης των ανέργων της Γερμανίας.

Συμμετείχαμε, λοιπόν, σε ένα πρόγραμμα όπου ο/η άνεργος/η πρώτα θα καταρτίζεται και μετά (ίσως) θα απασχολείται κάπου και στο τέλος (ίσως) θα λαμβάνει μια αποζημίωση. Σε απλή μετάφραση ο συμμετέχων σε αυτά τα προγράμματα θα παρέχει την εργασία του σε έναν ιδιώτη εργοδότη, δεν θα έχει εργασιακά δικαιώματα, δεν θα πληρώνεται με το μήνα, δεν θα έχει ένσημα. Το ακόμα πιο σκανδαλώδες αυτό το προγραμμάτων όμως, αφορά τον «Πάροχο Κατάρτισης», τα λεγόμενα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης ή αλλιώς ΚΕΚ. Όπου τα ΚΕΚ θα αναλάμβαναν την κατάρτιση του ανέργου τις 80 ώρες θεωρία και την υλοποίηση του προγράμματος στον χώρο εργασίας. Για αυτή την κατάρτιση - υλοποίηση λάμβαναν 1.200€ το κεφάλι αφορολόγητα (ναι σωστά διαβάζετε). Ας το επαναλάβω: 1.200€ το κεφάλι αφορολόγητα. Την ίδια στιγμή όπου ο μακροχρόνια άνεργος που παρείχε την εργασία του για 450 ώρες συν την υποτιθέμενη κατάρτιση των 80 ωρών που του έκαναν λάμβανε 2.400€ με φορολόγηση 23% επί του ποσού. Το πιο αστείο της υπόθεσης είναι ότι στην κατάρτιση των 80 ωρών θεωρίας ήταν όλοι οι κλάδοι σε μία αίθουσα κατάρτισης (πωλητές, λογιστές, φιλόλογοι, προγραμματιστές, υπάλληλοι γραφείου, τηλεφωνητές)! Αυτές τις 80 ώρες θεωρίας της περάσαμε παίζοντας με πλαστελίνες και κάνοντας ψυχολογικά τεστ.

Αλλά είπαμε, άνεργος είσαι, δεν έχεις επιλογές. Άρα κάπου στο τέλος του Νοεμβρίου του 2014 ξεκινήσαμε το πρόγραμμα, με κάποιους να ξεκινούν αρχές Δεκεμβρίου και κάποιους να ξεκινούν στα μέσα του μήνα. Εκεί αντιμετωπίζοντας προβλήματα στους εργασιακούς χώρους, προβλήματα διαβίωσης, αναγκαστήκαμε να οργανωθούμε σε συλλογικότητες και σε ομάδες για να συζητήσουμε και να βρούμε λύσεις στα προβλήματά μας. Βασικά προβλήματα ήταν ότι δεν παίρναμε μισθό· δεν πληρωνόμασταν με το μήνα και έπρεπε καθημερινά να μεταβούμε στο τόπο εργασίας μας. Πολλοί συνάδελφοι δεν είχαν τα χρήματα για το εισιτήριο στα ΜΜΜ ή δεν είχαν τα χρήματα να φάνε ένα κολατσιό, παρόλο που εργαζόντουσαν. Κάτι απολύτως λογικό, αφού η εξόφληση θα γινόταν μετά τη συμπλήρωση κάποιων ωρών και με μεγάλη αναμονή. Δεν είχαμε εργασιακά δικαιώματα και δεν μας κάλυπτε το εργατικό δίκαιο, καθώς παρόλο που παρείχαμε την εργασία μας, δεν θεωρούμαστε εργαζόμενοι αλλά «ωφελούμενοι». Επίσης δεν είχαμε ένσημα, δεν είχαμε μόνιμη εργασία καθώς μετά τις 450 ώρες εργασίας / κατάρτισης πάλι στον εφιάλτη της ανεργίας θα ήμασταν. Μια γκριζα ζώνη επισφάλειας και ανεργίας. Ένας διαρκής ενεστώτας διαρκείας.

Όμως κάπου στον Ιανουάριο του 2015, έγιναν εκλογές και το Υπουργείο Εργασίας άλλαξε ηγεσία. Φανταστήκαμε, ή από αφέλεια, ή από ρομαντισμό, ή από άγνοια, ότι θα αλλάξει το

παλιό και θα έρθει κάτι αριστερό και φιλολαϊκό με σεβασμό στην εργατική τάξη, στα κινήματα και τις συλλογικότητες. Δυστυχώς διαψευστήκαμε και απογοητευτήκαμε. Η ιστορία μας φτάνει κάπου στον Ιούνιο, περιμένοντας να πληρωθούμε την α' φάση πρακτικής (το μέγιστο ποσό των 700€ καθαρά για 200 ώρες εργασίας για όσους είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) που έχουμε τελειώσει από της αρχές Φεβρουαρίου. Αγανακτήσαμε, οργανωθήκαμε και πήραμε την απόφαση να μιλήσουμε με την αρμόδια υπουργό κα Ράνια Αντωνοπούλου διεκδικώντας -πλέον - τα αυτονόητα:

Άμεση και συνολική καταβολή των δεδουλευμένων μας. Δωρεάν MMM με την επίδειξη της κάρτας ανεργίας μας. Καταβολή μισθού σε μηνιαία βάση. Πλήρη ασφάλιση και όχι μόνο ασφαλιστική κάλυψη. Κατάρτιση των προγραμμάτων voucher και όλων των αντίστοιχων Κοινοτικών Οδηγιών για την Προσωρινή Κατάρτιση / Απασχόληση. Μόνιμη και αξιοπρεπή δουλειά για όλους. Επίδομα ανεργίας - χωρίς προϋποθέσεις - για όλο το διάστημα της ανεργίας.

Μια αντιπροσωπεία ανεβαίνει να μιλήσει με την κ. Υπουργό. Εκείνη, αυστηρά περιορισμένη στις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Ένωση, μας αναλύει πώς δουλεύουν τα προγράμματα ΕΣΠΑ. Μας αναλύει ότι κάνει ότι καλύτερο, ότι βάσει των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι συμμετέχοντες σε αυτά τα προγράμματα δεν επιτρέπεται να αποκτήσουν εργασιακά δικαιώματα (!), ή να πληρώνονται με το μήνα (!), ή να έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη! Ωστόσο μας έδωσε την υπόσχεση ότι θα προσπαθήσει για δωρεάν μετακίνηση των ανέργων στα MMM και για την όσο πιο γρήγορη καταβολή των δεδουλευμένων μας. Όσο αφορά το μέλλον, απλά ενημέρωσε ότι θα σχεδιάσει καλύτερα τα προγράμματα.

Όμως πως γίνεται να σχεδιάσεις ένα πρόγραμμα προς όφελος των εργαζομένων όταν δεν θα πληρώνονται με το μήνα, δεν έχουν εργασιακά δικαιώματα και δεν θα έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη; Μόνο τους εργοδότες ωφελείς έτσι, προωθώντας την αμισθί εργασία και διασφαλίζοντας τα κέρδη τους. Όταν της μιλήσαμε για εναλλακτικές λύσεις πάλι μας παρέθεσε το δόγμα ΤΙΝΑ, ελλείπει οικονομικών πόρων. Παρόλο που χρήματα για την αποπληρωμή των διεθνών τοκογλύφων πάντα βρίσκονταν, ενώ για τους ανέργους και τους οικονομικά ασθενέστερους, είτε δεν βρίσκονταν χρήματα ή ότι ψίχουλα περίσσευαν από την αποπληρωμή του ΔΝΤ.

Ωστόσο πληρωθήκαμε με καθυστέρηση στα τέλη Ιουνίου την α' δόση των πρώτων 200 ωρών εργασίας που είχαμε τελειώσει από την αρχές Φεβρουαρίου. Όσο αφορά τις υπόλοιπες 250 ώρες εργασίας που έχουμε τελειώσει από τις αρχές Απριλίου, ακόμα περιμένουμε. Αυτό το μεγαλειώδες ποσό των 880€ καθαρά, για το σύνολο των 250 ωρών εργασίας και μόνο για τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παίρνουν ακόμα πιο λίγα) φεύγει ο Οκτώβρης και δεν το έχουμε πληρωθεί ακόμα. Εν τέλει, η ιστορία γίνεται συνηθισμένη, μια ακόμα ιστορία στο εκατομμύριο των απλήρωτων εργαζομένων. Νέοι και μακροχρόνια άνεργοι, περιμένουν τα δεδουλευμένα τους εδώ και 6 μήνες από μια κυβέρνηση, όπου βγήκε στο όνομα τους αλλά τελικά τους ρίχνει τάπα 900 ευρώ. Όπως κάνουν τα κλασσικά αφεντικά της πιάτσας.

Περιμένοντας ακόμα την αποπληρωμή των δεδουλευμένων μου από το ΕΣΠΑ είναι ηλίου φαινότερο ότι όχι μόνο δεν υπάρχουν ισοδύναμα, όχι μόνο δεν υπάρχει κανένα παράλληλο πρόγραμμα, όχι μόνο δεν ξεμπερδέψαμε με το "παλιό"... αλλά το "παλιό" είναι εδώ, ενωμένο δυνατό. Κανένας άνεργος δεν πρέπει να προσδοκά το παραμικρό βοήθημα από αυτά τα προγράμματα όπου δήθεν στοχεύουν στην απασχόληση των νέων, ενώ στη πραγματικότητα

ανακυκλώνουν τα νούμερα των ανέργων συμπολιτών μας. Το θέμα είναι να χτυπήσουμε το πρόβλημα στη ρίζα του.

Και στη ρίζα υπάρχει το ερώτημα.

Πως θα οργανωθούμε όλοι εμείς, με αξιοπρέπεια και αλληλοβοήθεια, απέναντι σε μια χώρα όπου συνεχίζει να μην μας χωράει; Για να διεκδικήσουμε, πέρα από «δεδουλευμένα» μας και μια νέα δυνατότητα για μια ζωή διαφορετική, πέρα από αυτή όπου μας παραχωρούν «προσωρινά».